

inzerce

VYUŽITÍ TRITIKALE NA GPS SKLIZEŇ

Zadáním zootechnika pro agronoma bývá vyrobit dostatečné množství siláže pro dobytek nebo pro bioplynovou stanici. Nejčastější plodinou na GPS bývá kukuřice. V posledních několika letech se jako alternativa do hledáčku dostaly i ozimé obilniny, kterými jsou zejména ozimé tritikale nebo žito. Ozimé plodiny mají nespornou výhodu v založení porostu během podzimu a v přísunu srážek v průběhu mnoha měsíců. Nespoléhají tak jen na déšť v relativně krátkém časovém období.

Na GPS sklizeň se nám osvědčily dvě odrůdy ozimého žita – velmi vysoký a nepoléhavý hybrid Helltop a speciální populační žito Herakles, které vytváří silně olistěné a robustní rostliny, a navíc si získalo pěstitele velmi nízkým požadavkem na výsevek – pouhých 80–100 kg/ha.

Sortiment GPS ozimých obilnin jsme před časem rozšířili o ozimé tritikale Balu PZO a v současnosti nabízíme v tomto segmentu výnosově nejlépe hodnocené liniové tritikale TENDER PZO.

Podle registračních výsledků z Německa dosahuje velmi vysokého výnosu při intenzivním i extenzivním způsobu pěstování. Nulový rozdíl mezi oběma variantami je zapříčiněn vynikajícím zdravotním stavem a perfektně hodnocenou odolností vůči poléhání. Rostliny proto nevyžadují fungicidní nebo morforegulační ochranu a jejich pěstování je proto maximálně ekonomické. Z našich zkušeností mohu potvrdit, že pokud nemůže dojít ke sklizni na GPS a porost se nechá dozrát na zrno, je výnos zrna na srovnatelné úrovni, jaké dosahují tritikale pše-

ničného typu. Achillovou patou v takovém případě bývá stabilita rostlin, protože u porostů na GPS se minimalizují ošetření morforegulatory a v době, kdy se rozhodne o ponechání na zrno, je na další morforegulaci už pozdě. U odrůdy Tender PZO ovšem nedochází díky skvělé odolnosti ani v tomto případě k poléhání. Tender PZO, typické tritikale žitného typu, je možné sít od konce září až do začátku listopadu při výsevku 250–280 zrn/m², při pozdních výsevech až 350 zrn/m². Pozdní výsevy velmi dobře toleruje. Hnojení dusíkem doporučujeme 120–170 kg/ha v dělené dávce (v době odnožování asi 50 kg/ha a při sloupkování asi 90 kg/ha). V době objevení 1. až 2. kolénka ošetření 0,3–0,5 l Modussu/ha. Pro Tender PZO je typický pozdnější start a začátek sloupkování. Nicméně v termínu sklizně patří mezi polorané odrůdy. Tender PZO je vhodný i na lehké, písčité půdy. Přezimování má výborné. Pěstování ozimého tritikale oproti žitu má dvě podstatné výhody: vyšší výnos hmoty a širší setové okno. Žito bych volila hlavně na horší a sušší stanoviště.

Tritikale Tender PZO bylo sklizeno v ideální mléčně-voskové zralosti, Nepasice (okres Hradec Králové) 16. června 2020

KDY SKLÍZET

Ideální pro určení optimálního termínu sklizně u ozimých GPS je stanovení kvalitativních parametrů sklizené hmoty, jako jsou ADF, NDF, obsah dusíkatých látek a škrobu. Tato stanovení jsou však časově i finančně náročná a v současnosti se jako nejpraktičtější vodítko zdá být stanovení sušiny, případně sledování jejího vývoje. Současně hraje v provozních podmínkách velkou roli souběh dalších sezónních prací, technické vybavení nebo volba následující plodiny. Nejčastěji to bývá ozimá řepka, kdy časové okno umožňuje aplikaci digestátu, nebo velmi rané kukuřice, čiroky nebo výsev letního tritikale Team PZO. Nárůst sušiny koreluje nejen s fenologickou fází

rostlin, ale i se srážkami, hnojením a typem půdy. Sklizeň je zbytečně uspěchat a sklízet tak méně energeticky bohatou řezanku, ale je třeba mít na paměti, že při příliš vysoké sušině se porost špatně sklízí a pletiva obsahují v bioplynové stanici téměř nerozložitelný lignin. Porosty doporučuji sklízet na začátku až v polovině června při sušině ideálně 35 %, max. 38–39 % a pokud možno při mléčně-voskové zralosti zrna. Termín sklizně podle našich zkušeností nejvíc ovlivňuje průběh počasí, zejména vysoké teploty a srážky, a volba stanoviště. V současné době se velmi často setkávám s květnovou sklizní na senáž. Při tomto způsobu je upřednostněno časové hledisko, kdy je pozemek uvolněný co nejdříve pro následnou plodinu, nejčastěji kukuřici s nízkým FAem.

POUŽITÍ TRITIKALE

Zvláštní prostor si v tomto článku zaslouží německé jarní tritikale Team PZO, které je také oficiálně registrované na sklizeň nadzemní biomasy. Jedná se totiž v rámci celého sortimentu o poměrně vysokou odrůdu (asi 1 m) s mimořádně vysokou odolností k poléhání a s velmi dobrou odolností vůči padlí a rzím. Zejména první dvě vlastnosti ji předurčují na GPS využití, které bylo prokázáno v německých registračních pokusech a Team PZO získal oficiální registraci jako GPS jarní tritikale. Velkým unikátem je navíc možnost „celoročního“ využití. Podle našich zkušeností lze Team PZO díky silnému růstu vegetativních částí rostlin použít ke klasickému jarnímu výsevu, k letnímu výsevu po sklizni ozimé GPS nebo k velmi pozdnímu podzimnímu výsevu na přelomu října a listopadu, kdy se Team PZO chová jako přesívka.

tritikale ozimé žitného typu

TENDER PZO

- BUJNĚ ROSTOUCÍ ODRŮDA S NEOČEKÁVANĚ OBJEMNOU ROSTLINNOU HMOTOU (35-40 t/ha)
- NÍZKONÁKLADOVÉ PĚSTOVÁNÍ DÍKY VYNIKAJÍCÍMU ZDRAVOTNÍMU STAVU A EXCELENTNÍ ODOLNOSTI POLÉHÁNÍ
- VYSOKÁ FLEXIBILITA V TERMÍNU VÝSEVU – VELMI DOBRÁ TOLERANCE K POZDNÍM VÝSEVŮM
- IDEÁLNÍ PRO BIOPLYNOVÉ STANICE
- VHODNÉ I NA LEHKÉ A PÍŠČITÉ PŮDY

www.vpagro.cz

VPAGRO

Tritikale Team PZO se osvědčilo i na písčítých až jílovitých půdách, sklizeň Nepasice

Prostřednictvím pěstování Teamu PZO lze předcházet problémům spojeným s pěstováním silážní kukuřice, které pociťují podniky s bioplynovou stanicí. Letní výsev se hodí zejména do úzkoplošného kukuřičného osevního postupu, který je založen především na GPS produkci. Optimální je výsev po sklizni ozimé GPS, tedy v červnu, případně v květnu po senáži. V našich podmínkách pravděpodobně nejčastěji koncem června. Klasická GPS sklizeň na siláž pak následuje v říjnu. Pozemek lze na jaře použít pro výsev kukuřice. Dosavadní

výnosy při letním výsevu se v praxi pohybují na úrovni 6–7 t suché hmoty z hektaru. Doporučený výsevek pro letní výsev je 300–350 zrn/m² (obvykle 185–210 kg/ha), který samozřejmě doporučuji upravit s přihlédnutím k ročníkovým a místním podmínkám. Hnojení dusíkem by mělo proběhnout ideálně před setím v dávce 80–100 kg/ha. K přihnojení dusíkem lze využít i digestát. Ošetření morforegulátorem (např. Moddusem 0,25–0,4 l/ha) doporučuji v růstové fázi, kdy je viditelné první až druhé kolénko. U hustého a vysokého porostu nebo při očekávání velmi vysokého výnosu je vhodná aplikace CCC (1 l/ha) v době svinutého praporcového listu až do jeho rozvinutí. Při tomto hlavním způsobu pěstování Teamu PZO se v podstatě jedná o využití odrůdy jako meziplodiny. Jinou možností je výsev v listopadu, např. po sklizni zrnové kukuřice, takže se maximálně využije celá doba vegetace a zimní srážky. Doporučený výsevek je 180–200 kg/ha. Důležité je, aby porost nebyl přerostlý, ideálně aby tzv. „píchal“. Co nejvíc se tak omezí riziko vymrznutí při mrazivém průběhu zimy. V posledních čtyřech letech k devastaci porostů mrazem nedocházelo. Sklizeň při tomto způsobu pěstování probíhá v době sklizně ozimé GPS, tedy v polovině června. Výnos při sušině 35 % se pohybuje kolem 20–25 t/ha. Team PZO je podle mého názoru příjemným a vítaným zpestřením osevního postupu zejména pro podniky s bioplynovou stanicí, které řeší potíže s vysokým zastoupením kukuřice. Využitím Teamu PZO jako meziplodiny se navíc zvýší roční produkce biomasy na hektar. ■

Ing. Marcela Shejbalová
VP AGRO, spol. s r. o.
Foto archiv firmy